

הלכות שחיטה פרק יד

א. מצות עשה לכסות דם שחיטת חיה טהורה או עוף טהור, שנאמר "אשר יצוד ציד חיה או-עוף, אשר יאכל ושפך, את-דמו, וכסהו, בעפר" (ויקרא יז, יג); לפיכך חייב לברך קדם שיכסה, ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו במצוותיו, וצונו על כסוי הדם.

ב. כסוי הדם נוהג במזמן, ובשאינו מזמן לא נאמר "אשר יצוד" (ויקרא יז, יג) אלא בהווה; ונוהג בחלין. ואינו נוהג במקדשין, בין קדשי מזבח בין קדשי בדיק הבית; ואם עבר ושחטן, אינו חייב לכסות. שחט חיה או עוף, ואחר כך הקדישן, או הקדיש את הדם חייב לכסות.

ג. כלאים הבא מבהמה וחיה, וכן בריה שהיא ספק בהמה או חיה צריך לכסות, ואינו מברך. השוחט לחולה בשבת, חייב לכסות לאחר השבת; וכן השוחט כלאים או ספק ביום טוב, מכסה דמו לאחר יום טוב.

ד. השוחט עופות ומיני חיה במקום אחד מברך ברכה אחת, וכסוי אחד לכלן. דם שנתערב במים אם יש בו מראה דם, חייב לכסות; ואם לאו, פטור מלכסות. נתערב ביין או בדם בהמה, רואין אותו כאלו הן מים אם אפשר שיראה מראה הדם שחייב לכסותו כשעור זה אלו היה מים, חייב לכסות הכל; ואם לאו, פטור מלכסות.

ה. כסו ונתגלה, אינו חייב לכסותו פעם אחרת. כסתו הרוח, אינו צריך לכסות; חזר ונתגלה אחר שפסתו הרוח, חייב לכסות. דם הנותז ושעל הספין אם אין שם דם אלא הוא, חייב לכסותו. שחט ונבלע הדם בקרקע אם רשומו נכר, חייב לכסות; ואם אין רשומו נכר הרי זה כמי שפסתו הרוח, ופטור מלכסות.

ו. אין חייב בכסוי אלא דם שחיטה הראויה לאכילה, שנאמר "אשר יאכל" (ויקרא יז, יג); לפיכך השוחט ונמצאת טרפה, או השוחט חלין בעזרה, או השוחט חיה או עוף שנגמר דינן לסקלה, והשוחט ונתגבלה בידו פטור מלכסות. וכן חרש שוטה וקטן ששחטו בינן לבין עצמן, אינן חייבין לכסות דם שחיטתן.

ז. במה מכסין מכסין בעפר, בסיד, ובגבסים, בזבל דק, ובחול דק שאין היוצר צריך לכתשו, ובשחיקת אבנים וחרסים, ובנערת שלפשתן דקה, ובנסרת חרשים דקה, ובלבנה וחרסית ומגופה שכתשה: שכל אלו מין עפר הן.

ח. אבל אם כפה עליו כלי, או כסהו באבנים אין זה כסוי, שנאמר "בעפר" (ויקרא יז, יג); לפיכך אין מכסין בזבל גס, וחול גס, וקמח וסבין ומרסן, ושחיקת כלי מתכות לפי שאין אלו מין עפר: חוץ משחיקת הזהב בלבד, שמכסין בה מפני שנקרא עפר שנאמר "ועפרת זהב לו" (איוב כח, ו), ונאמר "עד אשר-דק לעפר" (דברים ט, כא).

ט. מכסין בשיחור והוא פית הכבשן, ובכחל, ובנקרת הפסילים, ובאפר, בין אפר עצים בין אפר בגדים, אפלו אפר בשר שנשרף שהרי נאמר "מעפר, שרפת החטאת" (במדבר יט, יז); ומתיר לכסות בעפר עיר הנדחת.

י. השוחט צריך שיתן עפר למטה, ואחר כך ישחט בו, ואחר כך יכסה בעפר; אבל לא ישחט בכלי, ויכסה בעפר. ומי ששחט הוא שיכסה, שנאמר "ושפך . . . וכסה" (ראה ויקרא יז, יג); ואם לא כסהו, וראהו אחר חייב לכסותו: שזו מצוה בפני עצמה, ואינה תלויה בשוחט לבדו.

יא. וכשמכסה, לא יכסה ברגלו, אלא בידו, או בסכין או בכלי כדי שלא ינהג מנהג בזיון במצוות, ויהיו בזויות עליו: שאין הכבוד לעצמן של מצוות אלא למי שצוה בהן ברוך הוא, והצלנו מלמשש בחשך, וערך אותם נר לישר המעשים, ואור להורות נתיבות הישר; וכן הוא אומר "נר-לרגלי דברך; ואור, לנתיבותי" (תהילים קיט, קה).

ברוך רחמנא דסיען. נגמר ספר חמישי, בעזרת שדי. ומנין פרקים שלספר זה, שלושה וחמשים: הלכות אסורי ביאה, שנים ועשרים פרקים; הלכות מאכלות אסורות, שבעה עשר פרקים; הלכות שחיטה, ארבעה עשר פרקים.